

Trainers onderzoeken educatiemomenten in muzische werkplaats

Samen met [Ilse Speelman](#), onderzoeker en onderwijsontwerper bij stichting Nivoz, onderzochten vijftien trainers/co-teachers de vervolgstappen voor de persoonsvormende kracht van onderwijs. Verdieping van 'de lijn van de leerling' stond centraal tijdens de laatste trainersbijeenkomst van dit jaar. Ook was er aandacht voor de professionaliseringsregeling.

In een eerdere trainersbijeenkomst hebben de trainers met elkaar gesproken over hoe ze betekenis creëren in hun aanbod. Een van de bevindingen was dat we elkaar als persoon ontmoeten in de lijn van de leerling. Daarop voortbordurend ontstaan vragen als: 'Waar ligt het zwaartepunt van je gecreëerde onderwijsmoment?' en 'Waar wordt het educatie voor de kinderen?' Vanuit de inspirerende vorm van een muzische werkplaats zetten ze nu de volgende stap. Via verschillende oefeningen vonden ze bouwstenen voor verdere ontwikkeling van educatiemomenten.

Wat is een muzische werkplaats?

In een [muzische werkplaats](#) brengen de deelnemers beweging in hun onderwijspraktijk door een holistische aanpak. Uitgangspunt is de mens als maker. Daarvoor zijn verschillende attributen, instrumenten en methodes nodig. De deelnemers kijken vooruit als onderzoeker, creëren kennis als kunstenaar en reflecteren als ethicus over de grenzen van het systeem, de verschillende disciplines en rollen heen. Zo ontstaat er meer verbinding tussen de professionals en worden de best practices gevormd vanuit een andere blik. In een werkplaats staan het experiment, de dialoog en ontmoeting centraal.

Trainers aan de slag met theatrale dialoog

De trainers onderzochten hun eigen vragen binnen de thema's kunst als vorming, betekenisvol onderwijs en instappen als maker. Ze deden dit via de werkvorm van de theatrale dialoog die hen letterlijk en figuurlijk in beweging zette. Met een bepaalde houding gingen ze non-verbaal het gesprek met elkaar aan om inzichten te krijgen rond hun eigen vraag. Via deze aanpak werd een gezamenlijke agenda bepaald waar iedereen op kon instappen. Ilse legde uit hoe ze zo snel een resultaat bereikten: "Er is balans tussen individu en groep door de inbreng van de eigen vraag en het samenwerken als groep. Door te spelen met het vertragen of versnellen van tijd, stilte en beweging wordt het onderbewuste ingezet om bewuste dingen te doen. De theatrale dialoog lijkt speels, maar je komt er snel mee in een verdiepend gesprek."

Werkplaats in Brabant

Er zijn nog andere [werkvormen vanuit het muzisch perspectief](#) die gebruikt kunnen worden in een werkplaats. In alle vormen komen telkens vier aspecten naar voren met bijbehorende ontwerp vragen: de persoon die instapt, werk dat in co-creatie vorm krijgt, kennis die breder is dan cognitie alleen en de meerwaarde in bredere kring. De trainers waren enthousiast over de aanpak. Ze verkennen graag met Kunstloc Brabant de mogelijkheid van een muzische werkplaats in Brabant naast de tweejaarlijkse trainersbijeenkomsten. Het biedt ruimte voor kennismaking, ontwikkeling en afstemming op een prettige manier. Een vraag voor vervolgonderzoek hebben ze al: 'Hoe neem ik de opgedane ervaringen mee en hou ik de inspiratie vast?'

De andere onderwerpen op de agenda.

Ontwikkelingen CMK3

Kunstloc Brabant voert in samenwerking met de Provincie Noord-Brabant, Erfgoed Brabant en zes stedelijke culturele instellingen de [landelijk regeling Cultuureducatie met Kwaliteit](#) (CmK) uit. Het doel is om samen de kwaliteit van cultuureducatie in de provincie Noord-Brabant verder te verbeteren en de positie ervan binnen het onderwijs te versterken. De trainers werden geïnformeerd

over [de eerste resultaten van de onderzoeken binnen de drie thema's](#) die gezamenlijk worden onderzocht: professionalisering, curriculumvernieuwing en kansengelijkheid.

Professionaliseringsregeling

De trainers bespraken kort de mogelijkheden om de professionaliseringsregeling beter aan te laten sluiten bij de ontwikkelingen binnen het onderwijs. De laatste jaren is ingezet op duurzame, langere trajecten. Nu lijkt het erop dat veel scholen andere prioriteiten hebben of dat een korter traject beter past. Dit heeft waarschijnlijk met een aantal zaken te maken. De data en processtappen in de aanvraag werken drempelverhogend. Ook de switch naar andere methodes op scholen en reparaties na corona kunnen van invloed zijn op de aanvragen. Intermediairs hebben gesprekken met scholen over de scholingsbehoefte. Trainers geven aan daarin een rol voor zichzelf te zien. Ze zijn bereid om naast de intermediair in gesprek met scholen te inventariseren wat er op de school speelt, welke kansen er liggen en wat voor scholingsvraag ze daarbij hebben. Ze kunnen de mogelijkheden voor scholing die aansluit op thema's zoals burgerschap, vakoverstijgend werken, persoonsvorming en welzijn inzichtelijk maken. Daarbij kunnen ze breder kijken dan hun eigen aanbod.

Wil je meer weten over de trainersbijeenkomsten en professionaliseringsregeling?

Zie jij kansen bij jouw school, centrum voor de kunsten of netwerk? Kun je met ondersteuning, inspiratie of advies een stap verder maken? Neem contact met ons op. We horen graag van je.